

Bruselj, 18. marec 2026
(OR. en)

7366/26

AGRI 188
AGRIFIN 61
AGRISTR 21
AGRIORG 46
ENV 244
POLCOM 101

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: delegacije

Zadeva: Vizija za kmetijstvo in prehrano: eno leto izvajanja
– informacije Komisije
– izmenjava mnenj

Evropska komisija je februarja 2025 predstavila svojo vizijo za kmetijstvo in prehrano¹ (v nadaljnjem besedilu: vizija), v kateri je določila strateško usmeritev EU za privlačen, konkurenčen, odporen in trajnosten agroživilski sektor za leto 2040 in pozneje.

Vizija temelji na štirih med seboj povezanih prednostnih nalogah:

- (1) oblikovanje privlačnega agroživilskega sektorja s pravičnim plačilom in novimi možnostmi za prihodke,
- (2) krepitev konkurenčnosti in odpornosti na svetovne izzive,

¹ ST 6385/25.

- (3) oblikovanje sektorja, ki bo kos izzivom prihodnosti in bo usklajen z okoljskimi in podnebnimi cilji, ter
- (4) vrednotenje hrane in oživitev podeželskih območij – vse to je možno zaradi poenostavitve, inovacij, raziskav, znanja in spretnosti.

Svet za kmetijstvo in ribištvo je med poljskim predsedovanjem opravil vrsto razprav o viziji. Ministri in ministrice so na splošno pozdravili dejstvo, da je v viziji velik poudarek namenjen prehranski varnosti, saj kmetijsko proizvodnjo postavlja v središče strateškega pristopa EU, in poudarili pomen dialoga s kmeti².

V prvem letu izvajanja je bilo sproženih več pobud za izvajanje vizije. Komisar za kmetijstvo in prehrano Christophe Hansen je 19. februarja 2026³ ministrom in ministricam EU za kmetijstvo poslal dopis, v katerem je opisal ukrepe, ki jih je Komisija sprejela v prvem letu po objavi vizije, ter ukrepe na področjih, na katerih je predvideno nadaljnje delo.

V okviru prve prednostne naloge, tj. **oblikovanje privlačnega sektorja s pravičnim plačilom in novimi možnostmi za prihodke**, je poudarek na krepitvi ekonomskega položaja kmetov in zagotavljanju dolgoročne sposobnosti preživetja sektorja. Sprejeti so bili ukrepi za odpravo nepoštenih trgovinskih praks, in sicer z novimi pravili o čezmejnem izvrševanju⁴ in oceno direktive o nepoštenih trgovinskih praksah⁵. Poleg tega je bil namen ciljne spremembe skupne ureditve trgov (SUT) izboljšanje položaja kmetov v verigi preskrbe s hrano⁶. Ponovno je bilo poudarjeno tudi, da je potrebna stabilna dohodkovna podpora v okviru skupne kmetijske politike (SKP). Preučujejo se dodatni viri prihodka za kmete, še posebej prek biogospodarstva, kot je navedeno v posodobljeni strategiji za biogospodarstvo⁷, in prek okoljskih storitev, kot so naravovarstveni dobropisi, za katere je bil predstavljen časovni načrt.

² ST 9127/1/25 REV 1.

³ ST 7277/26.

⁴ PE-CONS 57/25.

⁵ ST 16217/25.

⁶ ST 7362/26.

⁷ ST 16071/25.

Sprejeti so bili ukrepi za generacijsko pomladitev, vključno s predstavitvijo strategije za generacijsko pomladitev⁸ in vzpostavitvijo platforme Ženske v kmetijstvu, katere cilj je podpreti privlačnost kmetijstva in prihodnost sektorja v EU.

Druga prednostna naloga, tj. **krepitev konkurenčnosti in odpornosti na svetovne izzive**, vključuje ukrepe za krepitev zmogljivosti agroživilskega sektorja EU za odzivanje na geopolitične napetosti, podnebna tveganja in nestanovitnost trga. V zvezi s tem so bili uvedeni ukrepi za poenostavitev, vključno s svežnjem za poenostavitev SKP⁹ in tekočimi predlogi o omnibusu za okolje, poenostavitvi predpisov o ekološki pridelavi¹⁰ ter omnibusu o varnosti hrane in krme¹¹.

Poleg tega so bili predlagani tržni ukrepi in ukrepi za pripravljenost na krize, in sicer s sektorskimi pobudami, vključno s sprejetjem zakonodaje v zvezi s svežnjem o vinski politiki ter uvedbo enotne varnostne mreže in zneska prožnosti v predlaganih načrtih za nacionalna in regionalna partnerstva za naslednje programsko obdobje. Obvladovanje tveganj je bilo obravnavano tudi z instrumenti, predlaganimi v okviru prihodnje SKP, vloga evropskega mehanizma za pripravljenost in odzivanje na krize na področju prehranske varnosti (EFSCM) pa je bila okrepljena.

⁸ ST 14410/25.

⁹ Uredba (EU) 2025/2649 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2025 o spremembi Uredbe (EU) 2021/2115 v zvezi s sistemom pogojenosti, vrstami intervencij v obliki neposrednih plačil, vrstami intervencij v nekaterih sektorjih in intervencij za razvoj podeželja ter letnimi poročili o smotnosti in Uredbe (EU) 2021/2116 v zvezi z začasnimi ustavitvami plačil, letno potrditvijo smotnosti ter kontrolami in sankcijami.

¹⁰ ST 16969/25.

¹¹ ST 17054/25, ST17055, ST17056 REV 1 + ADD 1 REV 1.

Prizadevanja so bila usmerjena tudi na zunanjo razsežnost kmetijske politike in pripravljenosti na krize, med drugim tudi na prizadevanja za okrepitev trgovinskih odnosov EU, večjo vzajemnost s tretjimi državami in zagotovitev poštenih trgovinskih pogojev za kmete v EU. Namen ustanovitve posebne projektne skupine EU za nadzor uvoza¹² je povečati učinkovitost nadzora uvoza.

Tretja prednostna naloga, tj. **oblikovanje agroživilskega sektorja, ki bo kos izzivom prihodnosti in bo usklajen z okoljskimi in podnebnimi cilji**, vključuje ukrepe za izboljšanje prihodnjih obetov, vključno s strategijo za odpornost v zvezi z vodo¹³, in začetne ukrepe, povezane z izvajanjem certificiranja odvzemov ogljika in gospodarjenja z ogljikom.

Četrta prednostna naloga, tj. **vrednotenje hrane in oživitve podeželskih območij**, je usmerjena na ukrepe za krepitev pakta za podeželje, posodobitev akcijskega načrta za podeželje in začetek dialogov o hrani za vključevanje deležnikov iz celotnega agroživilskega sistema.

Več pobud je še v pripravi ali naj bi bile izvedene leta 2026 in pozneje. Med njimi sta ustanovitev evropske opazovalne službe za kmetijska zemljišča, ki je trenutno v pilotni fazi, in revizija direktive o nepoštenih trgovinskih praksah, načrtovana za leto 2026. Nadaljevala naj bi se tudi prizadevanja na področju konkurenčnosti, vključno s pripravo strategije za živinorejo, načrta za oskrbo z beljakovinami in akcijskega načrta za gnojila. Nadaljevalo se bo delo v zvezi z razvojem trajnostnostnega kompasa na kmetijah, predvidene pa so tudi nadaljnje pobude za podporo dohodkov kmetov, promoviranje geografskih označb ter krepitev raziskav, inovacij in digitalizacije v kmetijstvu. V zvezi s tem se pripravljata tudi nov strateški pristop k raziskavam in inovacijam ter morebitna digitalna strategija EU za kmetijstvo.

¹² Glej sporočilo za javnost [IP_26_207_EN.pdf](#), ki je bilo objavljeno po neformalni razpravi med kosilom ministrov in ministric na podlagi skupnega informativnega gradiva, ki sta ga pripravila ciprsko predsedstvo in Komisija ob robu seje Sveta za kmetijstvo in ribištvo 26. januarja 2026.

¹³ ST 9932/25.

V prihodnosti se bo agroživilski sektor EU verjetno še naprej soočal z velikimi izzivi, vključno z naraščajočimi proizvodnimi stroški, motnjami v dobavni verigi, geopolitičnimi pretresi in krizami, ki jih povzročajo podnebne spremembe. Morda bodo potrebna nadaljnja prizadevanja za okrepitev odpornosti in konkurenčnosti sektorja, vključno z ukrepi za povečanje diverzifikacije dobavnih verig, okrepitev orodij za obvladovanje tveganj in nadaljnje spodbujanje razvoja mehanizmov, kot je evropski mehanizem za pripravljenost in odzivanje na krize na področju prehranske varnosti. Več pozornosti bo morda treba nameniti tudi prilagajanju podnebnim spremembam, odpornosti v zvezi z vodo, trajnostnemu upravljanju hranil ter razvoju rešitev na področju biogospodarstva in proizvodnje energije na kmetijah. Glede na te spreminjajoče se razmere bo morda treba izvajanje vizije dodatno okrepiti in posodobiti, da bi agroživilski sistem EU ostal stabilen, konkurenčen in odporen. Nedavni konflikti na Bližnjem vzhodu lahko vplivajo na uspešnost sektorja zaradi motenj v svetovni dobavni verigi in nestanovitnosti energetskega trga.

Ciprsko predsedstvo ob upoštevanju sprejetih ukrepov, predlaganih in morebitnih prihodnjih pobud ter štirih medsebojno povezanih prednostnih nalog vizije poziva ministre in ministrice, naj izmenjajo mnenja o naslednjih vprašanjih:

1. Kako ministri in ministrice po posameznih štirih prednostnih nalogah ocenjujejo napredek, dosežen v prvem letu izvajanja vizije?
2. Kako ministri in ministrice glede na nedavni geopolitični in drug razvoj dogodkov gledajo na načrtovane in tekoče pobude v okviru vizije in ali obstajajo področja, na katerih bi bilo treba sprejeti nadaljnje ukrepe?
